

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023

Marathi (Optional) Paper-XIV.1

MARO27: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Saturday, 16/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 'समाजाची साहित्यातील रुची म्हणजे अभिरुची नव्हे' हे विधान कोणाचे आहे ? अ. गंगाधर गाडगीळ ब. शंकर पाटील क. आनंद यादव ड. शंकरराव खरात
- 2 'अभिरुची म्हणजे शास्त्रशुद्ध संस्कारांनी केलेली निवड' ही अभिरुचीची व्याख्या कोणाची आहे ? अ. श्रीपाल सबनीस ब. अक्षयकुमार काळे क. सदानंद मोरे ड. आनंद यादव
- 3 'नातीचरामी' ही कादंबरी कोणाची आहे ? अ. अतुल पेठे ब. मेघना पेठे क. शांता गोखले ड. विजया राजाध्यक्ष
- 4 वाङ्मयीन अभिरुची बदलण्याचे श्रेय कोणत्या विज्ञानवादी लेखकास जाते ? अ. वि. दा. सावरकर ब. श्री. व्यं. केतकर क. महात्मा फुले ड. जयंत नारळीकर
- 5 'पाया आणि इमला' ही संकल्पना कोणाची आहे ? अ. व्होल्टेअर ब. कार्ल मार्क्स क. रॉजर बेकन ड. अरिस्टोटल
- 6 कलेसाठी कला की जीवनासाठी कला हा वाद कोणत्या दोन साहित्यिकांच्यात निर्माण झाला ? अ. ना. सी. फडके आणि वि.स.खांडेकर ब. वैद्य आणि गुणे क. वि.स.खांडेकर आणि वि. दा. सावरकर ड. अत्रे-फडके
- 7 साहित्य हे कशाच्या द्वारे व्यक्त होणारे अभिव्यक्तीचे माध्यम आहे ? अ. कलेद्वारे ब. जीवनाद्वारे क. भाषेद्वारे ड. ग्रंथाद्वारे
- 8 'गांधी मला भेटला' ही कविता कोणत्या कवीची आहे ? अ. बा.सी.मर्ढेकर ब. रवींद्र गुर्जर क. दिलीप चित्रे ड. वसंत गुर्जर
- 9 बा.सी.मर्ढेकरांच्या कोणत्या कवितासंग्रहावर अश्लिलतेचा आरोप ठेवून त्यांच्यावर व प्रकाशकांवर सरकारने फौजदारी खटला भरला होता ? अ. शिशिरागम ब. काही कविता क. आणखी काही कविता ड. पाणी
- 10 'तृतीय रत्न' हे नाटक कोणाचे आहे ? अ. महेश एलकुंचवार ब. वि. दा. सावरकर क. गिरीश कर्नाड ड. . महात्मा फुले
- 11 सत्यशोधक समाज महात्मा फुले यांनी कोणत्या साली स्थापन केला ? अ. २५ सप्टेंबर १८७३ ब. ५ डिसेंबर १८७३ क. २४ मे १८८५ ड. १९ ऑक्टोबर १८८२
- 12 १८७४ साली निबंधमाला हे मासिक कुणी सुरू केले होते ? अ. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर ब. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर क. लोकहितवादी ड. महादेव गोविंद रानडे
- 13 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी शाहू महाराजांच्या प्रेरणेने आपल्या सामाजिक कार्याला कोणत्या गावातून सुरुवात केली ? अ. माणगाव ब. नाशिक क. महाड ड. पुणे

- 14 'हंटर' हे पत्र कोणी सुरू केले ? अ. मुकुंदराव पाटील ब. नारायण मेघाजी लोखंडे क. श्रीपतराव शिंदे
ड. भाऊ महाजन
- 15 वेदोक्त धर्मप्रकाश हा ग्रंथ कोणाचा आहे ? अ. लोकहितवादी ब. महात्मा फुले क. विष्णूबुवा ब्रम्हचारी ड.
गो. ना. माडगावकर

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रुची आणि अभिरुची
- 2 नागरी अभिरुची
- 3 वाङ्मयीन संस्कृती संघर्ष
- 4 वैचारिक निबंध

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अभिरुची भिन्नत्वाचे घटक स्पष्ट करा
- 2 गांधी मला भेटला या कवितेतील प्रतीकात्मकता स्पष्ट करा
- 3 आद्य आंबेडकरी जलसाकार भिमराव कर्डक यांचे महत्त्व विशद करा .
- 4 लोकहितवादी यांचे मराठी वैचारिक साहित्यातील कार्याचा आढावा घ्या .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 वाङ्मयीन अभिरुची आणि साहित्यिक - वाचक आदान प्रदान व्यवस्था स्पष्ट करा .
- 2 भाषाशुद्धी चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करून त्या संबंधातील अभ्यासकांची मते नोंदवा .

*****

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023

Marathi (Optional) Paper-XIV.1

MARO27: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Saturday, 16/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ' समाजाची साहित्यातील रुची म्हणजे अभिरुची नव्हे ' हे विधान कोणाचे आहे ? अ. गंगाधर गाडगीळ ब. शंकर पाटील क. आनंद यादव ड. शंकरराव खरात
Option 3
- 2 ' अभिरुची म्हणजे शास्त्रशुद्ध संस्कारांनी केलेली निवड ' ही अभिरुचीची व्याख्या कोणाची आहे ? अ. श्रीपाल सबनीस ब. अक्षयकुमार काळे क. सदानंद मोरे ड. आनंद यादव
Option 4
- 3 ' नातीचरामी ' ही कादंबरी कोणाची आहे ? अ. अतुल पेठे ब. मेघना पेठे क. शांता गोखले ड. विजया राजाध्यक्ष
Option 2
- 4 वाङ्मयीन अभिरुची बदलण्याचे श्रेय कोणत्या विज्ञानवादी लेखकास जाते ? अ. वि. दा. सावरकर ब. श्री . व्यं. केतकर क. महात्मा फुले ड. जयंत नारळीकर
Option 3
- 5 ' पाया आणि झमला ' ही संकल्पना कोणाची आहे ? अ. व्होल्टेअर ब. कार्ल मार्क्स क. रॉजर बेकन ड. अरिस्टोटल
Option 2
- 6 कलेसाठी कला की जीवनासाठी कला हा वाद कोणत्या दोन साहित्यिकांच्यात निर्माण झाला ? अ. ना. सी. फडके आणि वि.स.खांडेकर ब.वैद्य आणि गुणे क.वि स खांडेकर आणि वि. दा. सावरकर ड.अत्रे-फडके
Option 1

7 साहित्य हे कशाच्या द्वारे व्यक्त होणारे अभिव्यक्तीचे माध्यम आहे ? अ. कलेद्वारे ब. जीवनाद्वारे क. भाषेद्वारे ड. ग्रंथाद्वारे

Option 3

8 ' गांधी मला भेटला ' ही कविता कोणत्या कवींची आहे ? अ. बा सी मर्ढेकर ब. रवींद्र गुर्जर क. दिलीप चित्रे ड. वसंत गुर्जर

Option 4

9 बा. सी. मर्ढेकरांच्या कोणत्या कवितासंग्रहावर अशिललतेचा आरोप ठेवून त्यांच्यावर व प्रकाशकांवर सरकारने फौजदारी खटला भरला होता ? अ. शिशिरागम ब. काही कविता क. आणखी काही कविता ड. पाणी

Option 2

10 ' तृतीय रत्न ' हे नाटक कोणाचे आहे ? अ. महेश एलकुंचवार ब. वि. दा. सावरकर क. गिरीश कर्नाड ड. . महात्मा फुले

Option 4

11 सत्यशोधक समाज महात्मा फुले यांनी कोणत्या साली स्थापन केला ? अ. २५ सप्टेंबर १८७३ ब. ५ डिसेंबर १८७३ क. २४ मे १८८५ ड. १९ ऑक्टोबर १८८२

Option 1

12 १८७४ साली निबंधमाला हे मासिक कुणी सुरू केले होते ? अ. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर ब. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर क. लोकहितवादी ड. महादेव गोविंद रानडे

Option 2

13 डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांनी शाहू महाराजांच्या प्रेरणेने आपल्या सामाजिक कार्याला कोणत्या गावातून सुरुवात केली ? अ. माणगाव ब. नाशिक क. महाड ड. पुणे

Option 1

14 ' हंटर ' हे पत्र कोणी सुरू केले ? अ. मुकुंदराव पाटील ब. नारायण मेघाजी लोखंडे क. श्रीपतराव शिंदे ड. भाऊ महाजन

Option 4

15 वेदोक्त धर्मप्रकाश हा ग्रंथ कोणाचा आहे ? अ. लोकहितवादी ब. महात्मा फुले क. विष्णूबुवा ब्रम्हचारी ड. गो. ना. माडगावकर

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 रुची आणि अभिरुची

Ans:

2 नागरी अभिरुची

Ans:

3 वाङ्मयीन संस्कृती संघर्ष

Ans:

4 वैचारिक निबंध

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अभिरुची भिन्नत्वाचे घटक स्पष्ट करा

Ans:

2 गांधी मला भेटला या कवितेतील प्रतीकात्मकता स्पष्ट करा

Ans:

3 आद्य आंबेडकरी जलसाकार भिमराव कर्डक यांचे महत्त्व विशद करा .

Ans:

- 4 लोहलतवढदी डलंके डरलठी वैकलरलक सलहलतुडलतील कलरुडलकल आढलवल घुडल .

Ans:

Q.4.सवलसुतर उतुतर ललहल. (दुन डैकी ँक) .

१ॡ

- 1 वलङुगुडुडुन अडलरुकी आणल सलहलतुडलक - वलकक आदलन डुरदलन वुडवसुथल सुडुशु कलरल .

Ans:

- 2 डलषलशुदुधुी कळवळीके सुवरुड सुडुशु करुन तुडल संबुंधलतील अडुडलसकलंकी डते नुुदवल .

Ans:

*****